

Havnin í Hovi.

Nú eru brátt teir menn gamlir, og mangir av teim eru farnir undir torvu, sum ungir og fúsir tóku til orða fyrri at fáa havnaviðurskiftini í Hovi gjord so góð, at menn kundu nýta motorbátar á vetri so vel sum á sumri.

Hovbingar hava altíð verið av fínastu útróðramonnum bæði eystur og suður eftir, og sum monnum kunnugt eru fiskilíkindini í Suðuroynni eina best um heystið og veturin. Men hesar ársins tíðir er veðurlagið skiftandi og hættisligt, og er tað særliga á heystar- og vetrardegi samað, at eingin veit á morgni, hvar ein á kvøldið gistir — farnir út í smáum forum vórðu teir har úti og spurdust aldrin í aftur.

Vegna tey ringu havnaviðurskiftir hava Hovbingar ikki kunnað brúkt aðrar enn opnar bátar, og tað ikki bert veðurlagið er hættisligt á vetrar- og heystartíðum, men farvatnið, særliga suður eftir á Munkagrunnin og har um leið, er eitt tað vandamiklasta í Føroyum, hava Hovbingar mangan dagin verið noyddir at sita heima, tá ið aðrir, ið hava haft stórar og góðar motorbátar, eru komnir aftur við góðum farni.

So stutt er tað lætt at skilja, at Hovbingar, allir sum ein, við heitum huga tóku undir at fáa havna- og lendingaviðurskiftini bót, so motorbátar kundu taka havn og verða liggjandi allan veturin.

Vónin um, at nakað skuldi koma burtur úr, var hin besta. Ikki er so ræðuliga nógv at gera, í hvørjum falli ikki nógv mett saman við, hvat ið er gjørt á øðrum útróðrplássum. Hann, ið hevur verið í Hovi, vit, at har frá náttúrunnar heind er gjørt tað mesta, ið gerast skuldi. Havnahylurin og garðurin standa meiri enn hálgjörðir. Tað, ið er at gera, er at dýpa hylin og hækka náttúrgarðin. Fyri 40—50.000 kr. kundi hetta gjørt — og hovuð Hovbingar tað eina góða havn. Nakað ingenjorkynstur skal ikki til. Fyrstaðað t. d. av einum manni sum J. M. Poulsen í Skopun kundu Hovbingar makaleyst gjørt havnina sjálvir.

Men eingin havn er komin enn.

Hovbingar hava skrivað til lotings, ministerið, teir hava talað við landsins umboðsmenn. Men tað hevur sagt tað sama. Góðum orðum og fyriggingum hava teir verið smurdir við, tað hevur eisini verið alt.

Vit minnst á sinni, tá ið sambandsdovdingurin sum lotingsmaður og ríkisdagsmaður sat millum Hovbingar og stórvörðaður segði, at nú skuldi Hovs havn koma. So eru sambandslyftir, og sjálfstýrislyftir hava ikki roynst matari.

Alt hetta mikla rokks og hóasták, «snakke», skrivn aftur og fram, kannan og granskann — sjálvir ministrarnir hava verið á staðnum — hevur óivað kostað ein ikki so lítlan part av tí, ið havnin vildi kostað.

Endiliga er besked komið: Hovs havn hevur bert «lokalan» týðning, staturin kann tí einki gera. Allar okkara havnavónir liggja har — brótnar sum sápublubber, tí sambands- og sjálfstýrispolitikkurin hevur ikki roynst okkum betri og matari enn sápublubber, orð og lyftir, ið ikki hyggja lond.

Hvat er nú at gera? Skulu vit Hovbingar framvegis verða sitandi heima í somu ringu

ÚR SUÐUROY

Vøruprísir.

Ofra er talað manna millum um munin á vøruprísunum norðanfyri og sunnanfyri. Tað kann tí vera athugaligt hjá lesarunum at síggja eina sammeting millum t. d. vøruprísirnar á Tvoroyri og í Havn, og kunna so fólk á øðrum plássum sammeta hesar prísir við vøruprísirnar, har tey búgva.

Hvussu ráfiskaprisirnar liggja, ætla vit, hevur athuga útróðramannsins, og taka vit teir eisini við.

Eins og hesa ferðina vilja vit í framtíðini — í hvussu er av og á — lata blaðið bera eina tilfika sammetan til lesararnar.

	Á Tvoroyri	Í Havn
Rugbreyð, 4 pd.	65 oyr.	45 oyr. gott 3 pd.
Franskubreyð 1 pd.	35 —	45 — — 1 —
Rugmjøl	27 —	24 — kg.
Heil bygg	24 —	26 — —
Maismjøl	24 —	24 — —
Hveitmjøl 40 33 31	—	34 30 — —
Heilur havri	24 —	26 — —
Hveitiktill	25 —	20 — —
Eplamjøl	60 —	50 — —
Sagomjøl	70 —	60 — —
Heil sagu	70 —	60 — —
Havragryn	46 — pk. (1 pd.)	56 — — (Otagryn)
Ris	46 — (smágrýn)	50 — — (Japansk stór)
Ertur	70 —	60 — —
Omamargarin	170 —	150 — —
Havnarmargarin	120 —	92 — —
Smør	325 —	270 — —
Palmin	160 —	92 — — (Havnar)
—	—	140 — — (Kokkepige)
Leykur	90 —	50 — —
Kaffi, óbrent	200 — (Rio)	225 — — (extra Java)
— brent	270 — (Rio)	400 — — (extra Java)
The	800 —	640 — — (extra)
Eksportkaffi	32 —	22 — pk. (Richs)
Høgt sukur	40 —	34 — kg.
Putursukur	40 —	34 — —
Stoytt melis	33 —	30 — —
Serilatpýlsa	300 —	300 — —
Levurpostei	—	—
(J. Vang 35 oyr.)	55 —	36 — ds.
Spegepýlsa	500 —	400 — kg. (Salami tyk)
Mjólkalikk	65 —	30 60 65 — stk.
Gron sápa	70 —	50 60 — kg.
Sunnligt sápa	150 —	135 — pk.
Olja, water wite	32 —	28 — l.
Kol	40 kr.	34 kr. tonsið komið við hús
Gerpulvur	500 oyr.	300 oyr. kg.
Natron	100 —	80 — —
Kremetartari	400 —	300 — —
Kardamummur	30 kr.	20 kr. —
Ráfiskur	10 oyr.	10 oyr. kg. yvirhøvdur.

korum og hyggja at, meðan aðrir draga stóran fong á land. Kunna landsins kostna álitismenn forsvara hetta?

Ein rættshugsandi maður má meina nei og halda, at Hovbingar, ið tolnir hava sitið við sviðið soð, hava uppiðborið, at tað skjótast verður bót teimum tað, teir hava verið forsomdir.

Javnaðarmaðurin Daði helt í orðadráttinum á tingi, at kundi staturin ikki hjálpa Hovbingum at fá eina havn, mátti tingið sjálvt taka sær um reiggj. Hetta er bein tala. Og vit fara at vóna, at teir heidraðu tingmenn hava so mikið hjarta og rættvisi í sær, at teir fúsir taka undir, tá Hovbingar til næstu tingsetu óivað koma við umsókn um, at Føroya loting letur gera havnina í Hovi. Um tingið ikki er fort fyrri at lata 1/5 av kostnaðinum, ca. 50.000 kr., eitt ár, kann tað veita hin neyðturvuliga studning gjøgnum t. d. eini tveir, trí ár. Hetta mátti kunna latið seg gjørt, tá ið yvir 100.000 kr. kunnu latast til eitt hús, ið vildi gjørt tað sama gagn, um tað kostaði triðjungin ella helvtina so lítið.

Hovbingur.

siges, enthusiastisk Energi kom til at lægge alle Aarer overbord for at forsvare Berettigelsen af det Offentliges Overtagelse af denne »Produktionsvirksomhed« fremfor, at den blev overladt det private Initiativ, som Hr. Thomsen i Tide og Uide, i Tale og Skrift, var den drabeligste Talsmand for som det eneste saliggørende paa Erhvervslivets Omraade. At det bliver ham selv, der her kommer til at fore en af Socialismens Hovedideer, nemlig det Offentliges Overtagelse af Produktionsmidlerne, ud i Livet kan selvfølgelig kun understrege den for Hr. Thomsens Vedkommende — i hvert Fald paa dette principale Punkt — skete Omvendelse til Socialismen.

Forhaabentlig kommer Socialisten ikke at tabe for Privatisten.

Spectator.

Sambandið og tollurin.

L. S., ætlandi Lindenskov-Samuelsen, sonur fólkatingsmannin Andreas Samuelsen — einferð í Føroyingafelagstíð æt tað Andrass Sámásson — er, sum ikki er annað enn rimuligt, úti og fiskar. Og heldur hann seg hava funnið krabbutan sjógv innanfyri javnaðarflokkkin at kasta niður í. Men eg hugsí, at L. S. sum altíð — lat meg tó vera beinasaman og siga, sum so mangan — hevur ýtað skeivt. At nakað kemur at blíta á hjá honum, er neyvan hugsandi. — Snarari er at vænta, at hann ikki bert kemur upp við ongum, men hevur sett í botn og slitur burtur ongul og stein, sum tað stendur í rimuni um kellingina.

»Det er en Tilfældighed, der ser ud som en Tanke, at nu . . . da Valgkampen er ved at blive indledet, . . . trækker Formanden for det fæderiske Socialdemokrati . . . Hr. M. S. Viøstein sig tilbage fra Redaktørstillingen ved »Føroya Socialdemokrati«. . . .«, skriver L. S. Og orsökkin skal vera, ætlað hann, ójavni við Danbjørg og Dam, ið hann skýrir fyrri »Toldvenner og højbenede Naturer«, sum aftra tollmótstöðumonnunum í javnaðarflokkinum.

»Hort Vand at fiske i og et Rige, der kommer i Splid med sig selv«, o. s. frv. smaksar L. S., ið hugsar á danskunum.

Men fiskurin er ikki í pottinum. Eingin skal rósa av bitanum, fyrr enn hann er svolgdur. Lat meg siga harra L. S. — tað gerst ikki við, um tað er eitt vónbrot —: Tað er eingin ójavni millum Danbjørg, Dam og Viøstein. Teir seinast nevndu eru stillarar hjá tí fyrrnevnda. Betri kann tað ikki vera. Vit eru allir triggir móti øllum tolli, ið kann verða uttanum gingin uttan at verða landsins vælfærd at meini. Vit einx og javnaðarflokkurin í síni heild eru principiellir mótstöðumenn av tolli, tí hann er í síðstu syftu órættvisur og rakar oftast dyggast har, ið minst tolist. Hetta er okkara javnaðarmanna politiska stóða.

Annað er, at sambandið og

afturhaldið í Føroyum gjøgnum tíðirnar hevur bundið fyrri at gingið demokratiskar innloguleiðir, hevur reitt so upp, at vit vóru — og eru — komnir at standa avklæddir á berum botni, orkuleysir tá ið á stóð í fjør, og at javnaðarflokkurin tí valdi at ganga tollsins bráfangis neyðleið, tá ið eitt av hvørjum varat gera: lata vinnulivið detta niður fyrri og líða ovur stór top og skaða ella bráfangis stímbra tingið at taka tað neyðturvuliga takið fyrri at koma vinnulivinum, fiskiskapinum, ið allar Føroyar liva av, úr versta vandanum og undan verstu sorlandi topum.

Einsola við kóli, salti, olju o. o., kongsgóðið undir Føroya loting og tilfisk javnaðarmanna uppskot, ið vildi verið stórinn-tókur fyrri tingið, hovuð sambandið og sjálfstýrisafturhaldið kóvt. Har var einki at gera.

Men peningur skuldi og mátti nýtast, at kalla beint fá, til skipaflotan, um ikki ov stóran landskaði skuldi henda.

Tey demokratisku uppskotini feld, stóð so bert hin órættvisu tollinntøkuleiðin eftir. Men hóast undir vanligum viðurskiftum ring og í síni rót órættvisi vildi vit javnaðarmenn bráfangis heldur ganga hesa leið — tollin tó hovvðsakliga lagdan á luksum — enn at verða við at standa sum kaldir ómedfalandi áskoðarar til, at vinnulivið barst út í miklasta vanda, kanska deyðabrestin. Tí tað stendur fast, at hin neyðturviligi peningur kundi verið reistur við eini bráfangis luksumtollóg uppá einar 100 til 150.000 kr. um árið, meðan tingið, státt sum tað var, einki kundi, einki orkaði.

Men sambandið við Andr. Samuelsen á odda vildi einki gera, hóast tað er tann flokkurin, ið hevur innført tann tollin, ið vit hava —, og tapti tí okkara fiskiskapur í milliðum í ár. Havaandi hetta tap, ið sambandið og tess oddamaður fyrst og fremst hevur andsvárið fyrri, í geyma, mátti L. S., sonur fólkatingsmannin, heldur gjørt snorið upp og tagt.

Danbjørg er av sonnum mótstöðumaður av tolli, og vil hann tí sjálvandi av ytarstu evnum stremba í móti øllum órættvisum tollhyðum. Men hann er so mikið betri í royndum enn A. Samuelsen, at hann fyrri at eira landinum fyrri milliðumtap og fellis ár er fúsar, um tað skal verða, at gere bráfangis undantök, sjálvt um ólukkan stavar frá, at hansara uppskot og politikkur hava verið kóvt og niðurlatkað av tí dökka afturhaldinum.

So státt eiga allir góðir Føroyingar at velja Johan Danbjørg til fólkatingsmann hin 12. desember í ár og ikki Andreas Samuelsen, ið so stórliga sveik og mistók seg í royndarstundum landsins.

P. M. Dam.

Tíðindi.

„Njarðlingur“.

»Njarðlingur« seldi seinast í Hull fyrri 138 pund sterling.

Tessvegna at vetrarsumransin er so ræðuliga dýrur, ætla Hovbingar, eftir hvat ið frættist, at leggja »Njarðling« til várs.

Úrslitið fyrri í ár er reiðiliga gott eftir vónum. Hovbingar hava aldri áður driðið snurraváðfisking, og hava teir bert ein túsín haft konan snurraváðfiskara við. Má tað tí sigast at